

Buổi 9. Gom cụm

1 Thông tin chung

Mục tiêu

- Giới thiệu về bài toán gom cụm dữ liệu.
- Giới thiệu hai thuật toán gom cụm K-means và Mean Shift.

Kết quả đạt được

Sinh viên sau khi thực hành sẽ: - Nắm vững được hai thuật toán gom cụm dữ liệu. - Cài đặt được các ví dụ thực hành

Thời gian thực hành: 3 tiết

Công cụ thực hành: Google Colab, Anaconda

2 Nội dung lý thuyết

Gom cụm (*clustering*) dựa vào sự phân chia các đối tượng vào các cụm sao cho các đối tượng cùng một cụm tương tự với nhau hơn những đối tượng thuộc cụm khác.

Một số thuật toán gom cụm phổ biến:

- K-means
- Mean-Shift
- DBSCAN
- Hierarchical Clustering

Thuật toán K-means: gom các đối tượng vào k cụm sao cho khoảng cách của các đối tượng đến tâm của cụm nhỏ nhất.

Các bước thực hiện theo các bước sau:

- Bước 1. Chọn ngẫu nhiên k điểm từ tập dữ liệu làm tâm cho k cụm.
- Bước 2. Gom các điểm vào cụm có khoảng cách từ tâm đến nó gần nhất.
- Bước 3. Nếu việc gom dữ liệu không thay đổi so với lần thực hiện trước thì dừng thuật toán.
- Bước 4. Xác định lại tâm mới của k cụm bằng cách tính trung bình cộng của tất cả các điểm dữ liệu trong cụm
- Bước 5. Quay lại bước 2.

3 Nội dung thực hành

3.1 Mô tả bài toán

Phân loại khách hàng Dữ liệu: <https://www.kaggle.com/vjchoudhary7/customer-segmentation-tutorial-in-python>

- CustomerID
- Gender
- Age
- Annual Income (k\$): thu nhập mỗi năm
- Spending Score (1-100): tổng điểm có được khi mua hàng

Hãy phân loại khách hàng thành những nhóm tương tự nhau.

```
[23]: import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns

data = pd.read_csv('Mall_Customers.csv')
data.head()
```

```
[23]:
```

	CustomerID	Gender	Age	Annual Income (k\$)	Spending Score (1-100)
0	1	Male	19	15	39
1	2	Male	21	15	81
2	3	Female	20	16	6
3	4	Female	23	16	77
4	5	Female	31	17	40

```
[24]: data.shape
```

```
[24]: (200, 5)
```

```
[25]: data.info()
```

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 200 entries, 0 to 199
Data columns (total 5 columns):
CustomerID          200 non-null int64
Gender              200 non-null object
Age                 200 non-null int64
Annual Income (k$)  200 non-null int64
Spending Score (1-100) 200 non-null int64
dtypes: int64(4), object(1)
memory usage: 7.9+ KB
```

```
[26]: data.isnull().sum()
```

```
[26]: CustomerID          0
      Gender              0
      Age                0
      Annual Income (k$)  0
      Spending Score (1-100) 0
      dtype: int64
```

```
[27]: data.describe()
```

```
[27]:
```

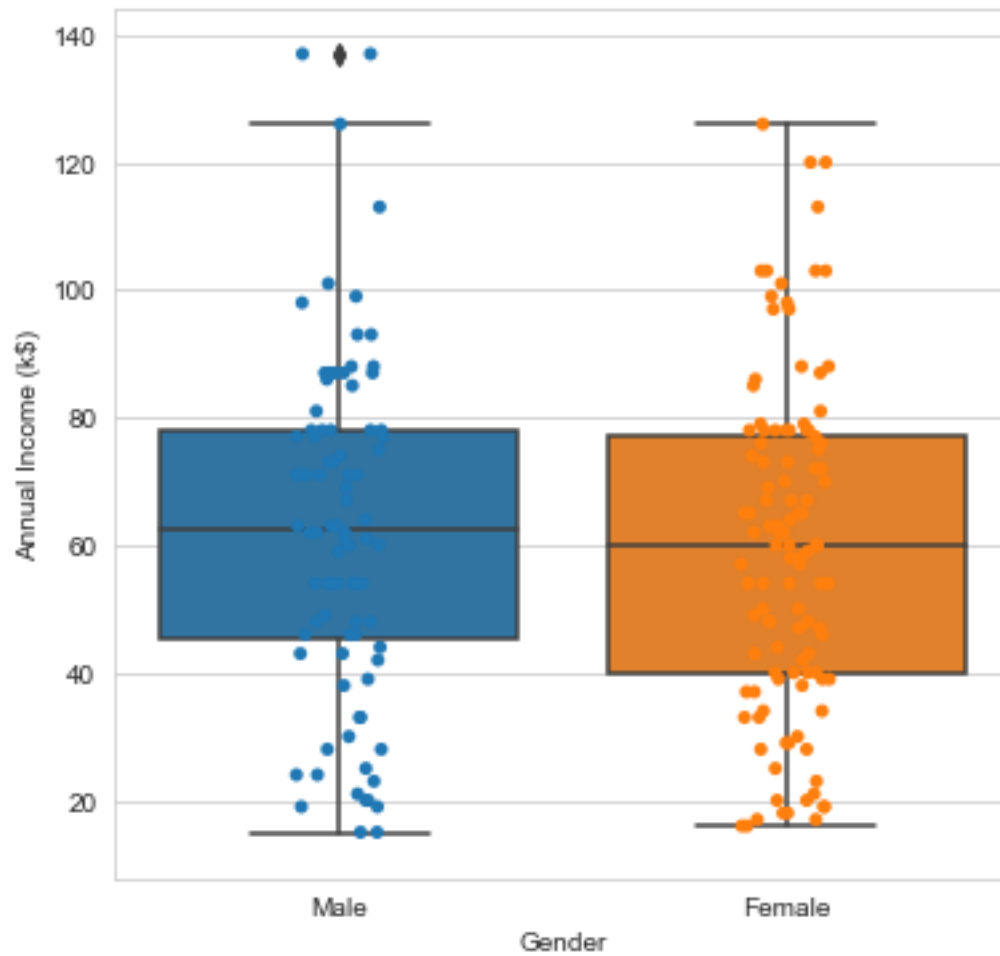
	CustomerID	Age	Annual Income (k\$)	Spending Score (1-100)
count	200.000000	200.000000	200.000000	200.000000
mean	100.500000	38.850000	60.560000	50.200000
std	57.879185	13.969007	26.264721	25.823522
min	1.000000	18.000000	15.000000	1.000000
25%	50.750000	28.750000	41.500000	34.750000
50%	100.500000	36.000000	61.500000	50.000000
75%	150.250000	49.000000	78.000000	73.000000
max	200.000000	70.000000	137.000000	99.000000

```
[28]: plt.figure(figsize = (6, 6))

sns.set_style('whitegrid')

ax = sns.boxplot(x = "Gender", y = "Annual Income (k$)", data = data)
ax = sns.stripplot(x = 'Gender', y = 'Annual Income (k$)', data = data)

plt.show()
```

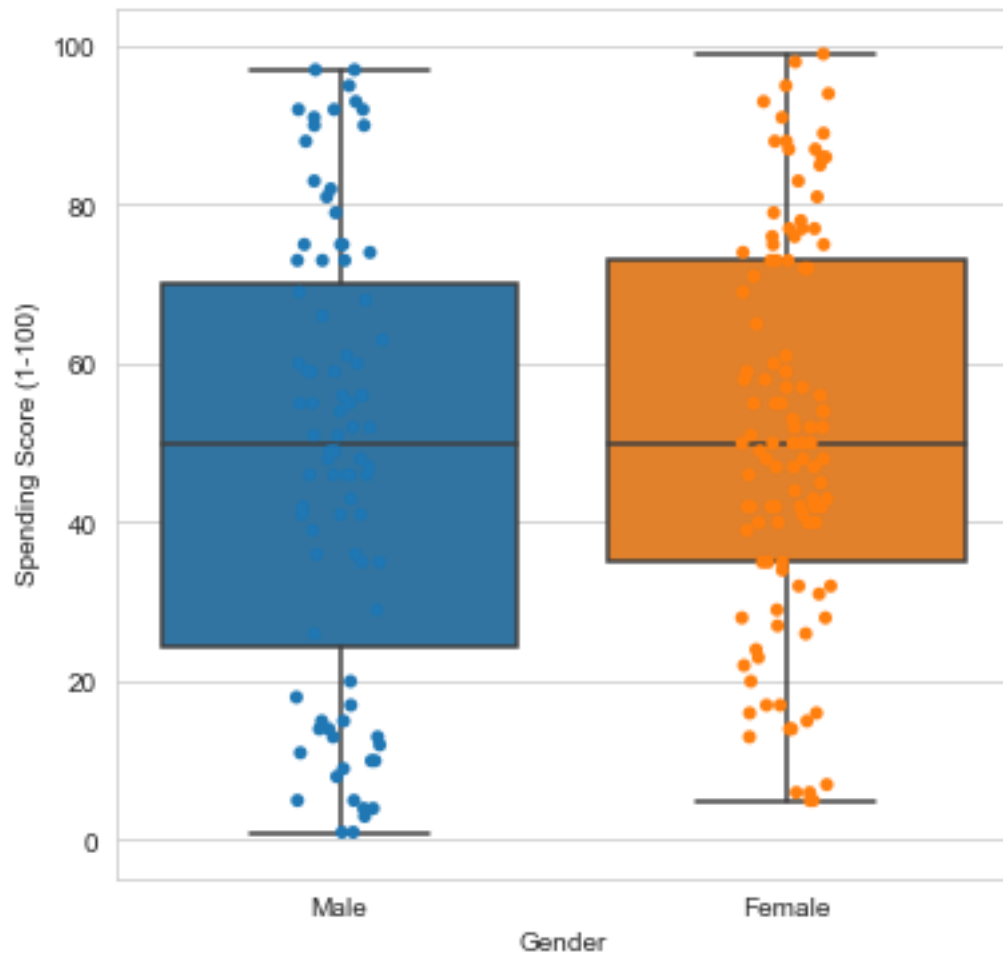


```
[29]: plt.figure(figsize = (6, 6))

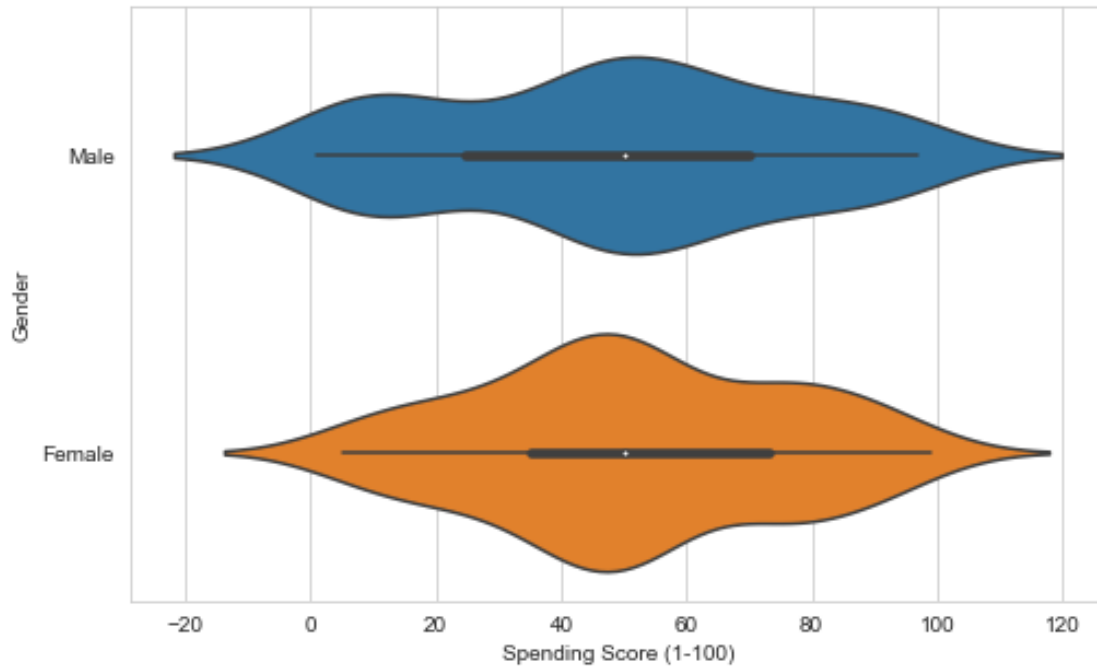
sns.set_style('whitegrid')

ax = sns.boxplot(x = 'Gender', y = 'Spending Score (1-100)', data = data)
ax = sns.stripplot(x = 'Gender', y = 'Spending Score (1-100)', data = data)

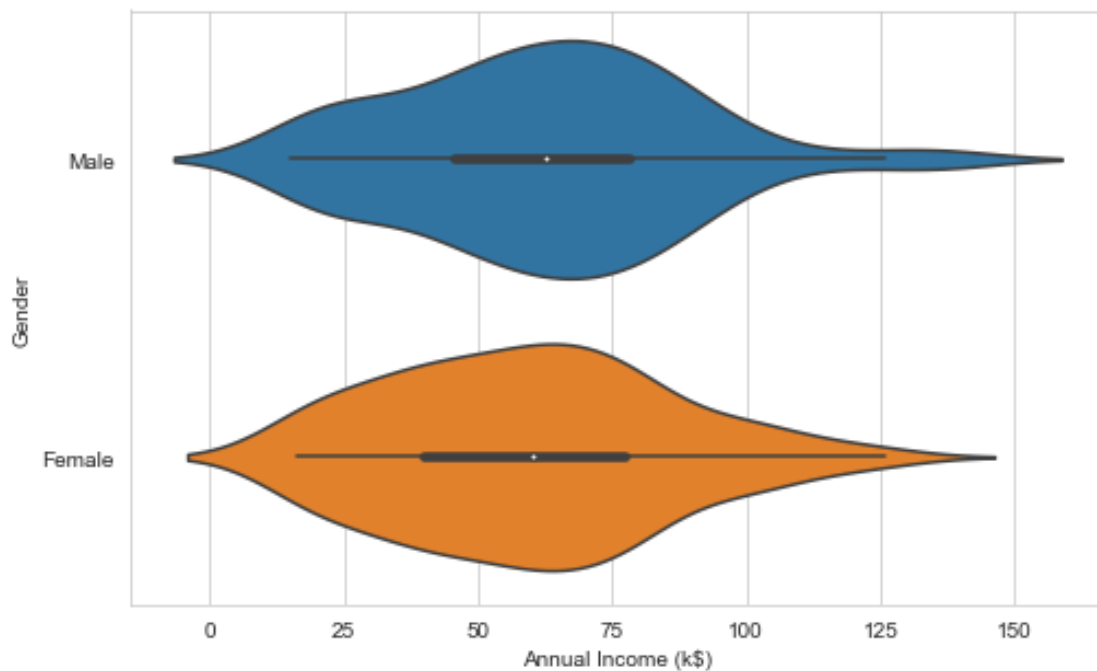
plt.show()
```



```
[30]: plt.figure(figsize = (8, 5))  
  
sns.violinplot(x = data['Spending Score (1-100)'], y = data['Gender'])  
  
plt.show()
```



```
[31]: plt.figure(figsize = (8, 5))  
  
sns.violinplot(x = data['Annual Income (k$)'], y = data['Gender'])  
  
plt.show()
```



```
[32]: data['Gender'].replace({'Male': 0, 'Female': 1}, inplace = True)
data.head()
```

```
[32]:
```

	CustomerID	Gender	Age	Annual Income (k\$)	Spending Score (1-100)
0	1	0	19	15	39
1	2	0	21	15	81
2	3	1	20	16	6
3	4	1	23	16	77
4	5	1	31	17	40

```
[33]: corr_matrix = data[['Age', 'Annual Income (k$)', 'Spending Score (1-100)']].
→corr()
corr_matrix
```

```
[33]:
```

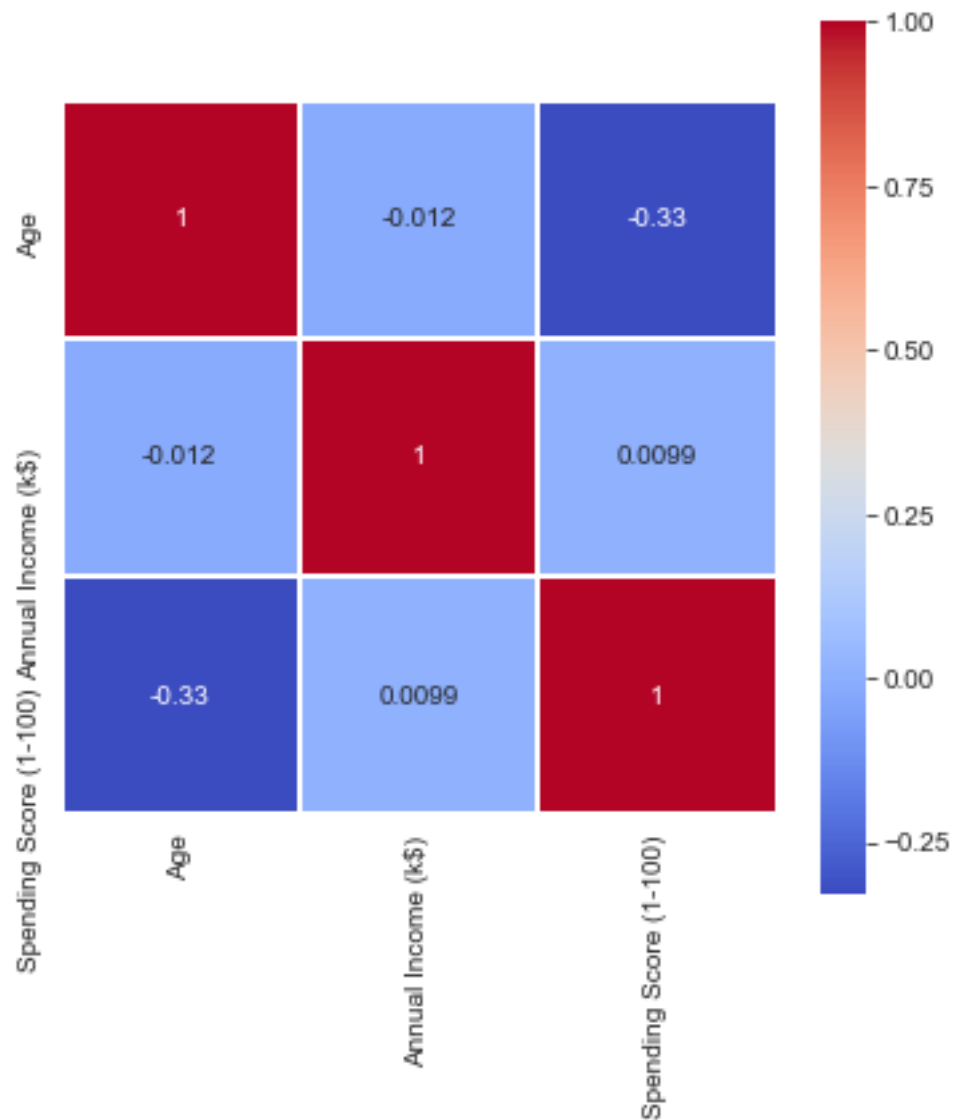
	Age	Annual Income (k\$)	Spending Score (1-100)
Age	1.000000	-0.012398	-0.327227
Annual Income (k\$)	-0.012398	1.000000	0.009903
Spending Score (1-100)	-0.327227	0.009903	1.000000

```
[34]: plt.figure(figsize = (6, 6))

ax = sns.heatmap(corr_matrix, annot = True, cmap = 'coolwarm', square = True,
→linewidths = 1)

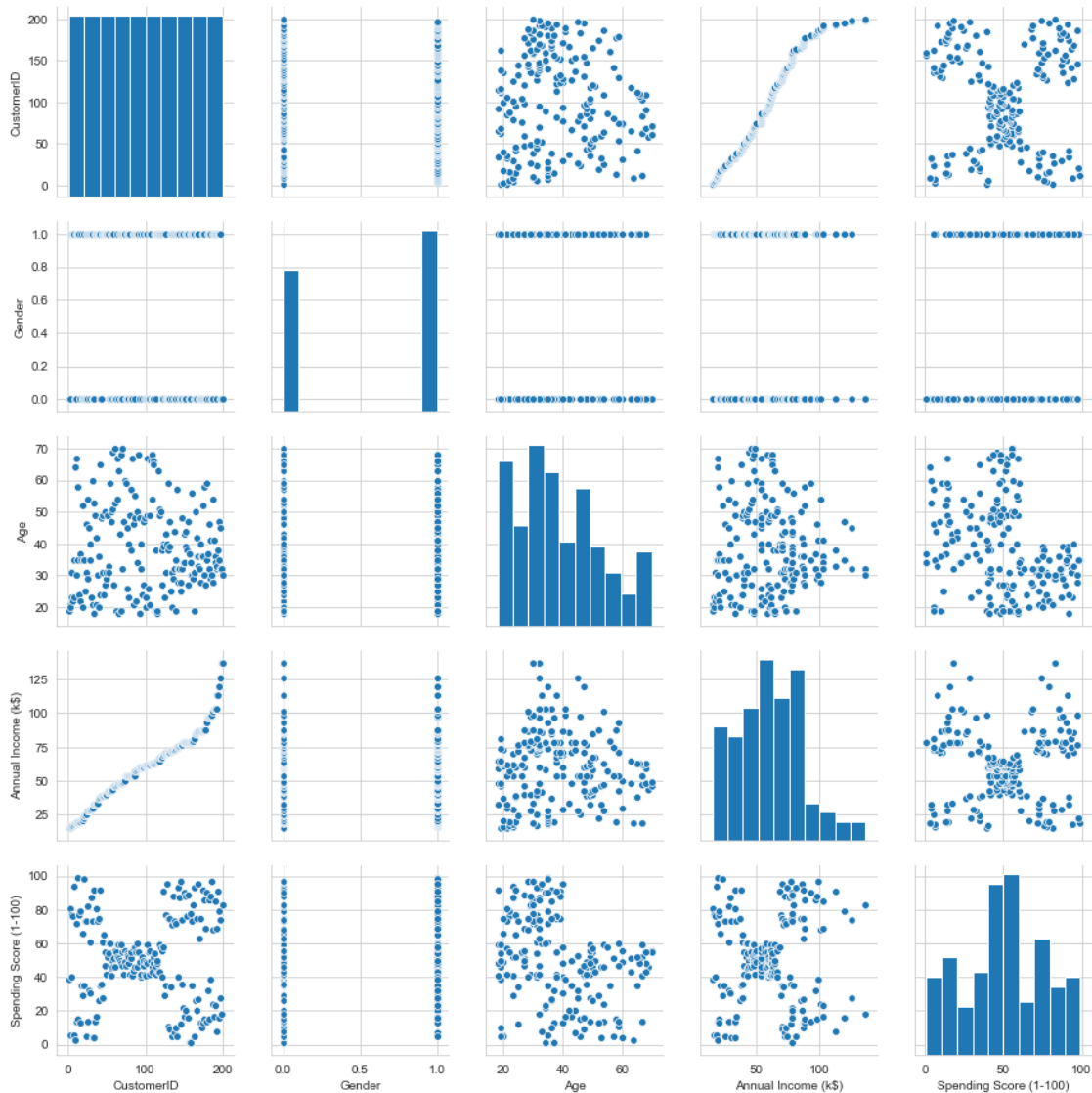
## Đoạn lệnh sửa lỗi mất dòng đầu, dòng cuối ở phiên bản matplotlib 3.1.1
bottom, top = ax.get_ylim()
ax.set_ylim(bottom + 0.5, top - 0.5)
##

plt.show()
```



```
[35]: plt.figure(figsize = (6, 6))  
sns.pairplot(data)  
plt.show()
```

<Figure size 432x432 with 0 Axes>

- Ta sẽ gom cụm dựa vào hai thuộc tính Annual Income (k\$) và Spending Score (1-100).

```
[36]: X = data.iloc[:, [3, 4]].values
```

```
[37]: from sklearn.cluster import KMeans
wcsc = []

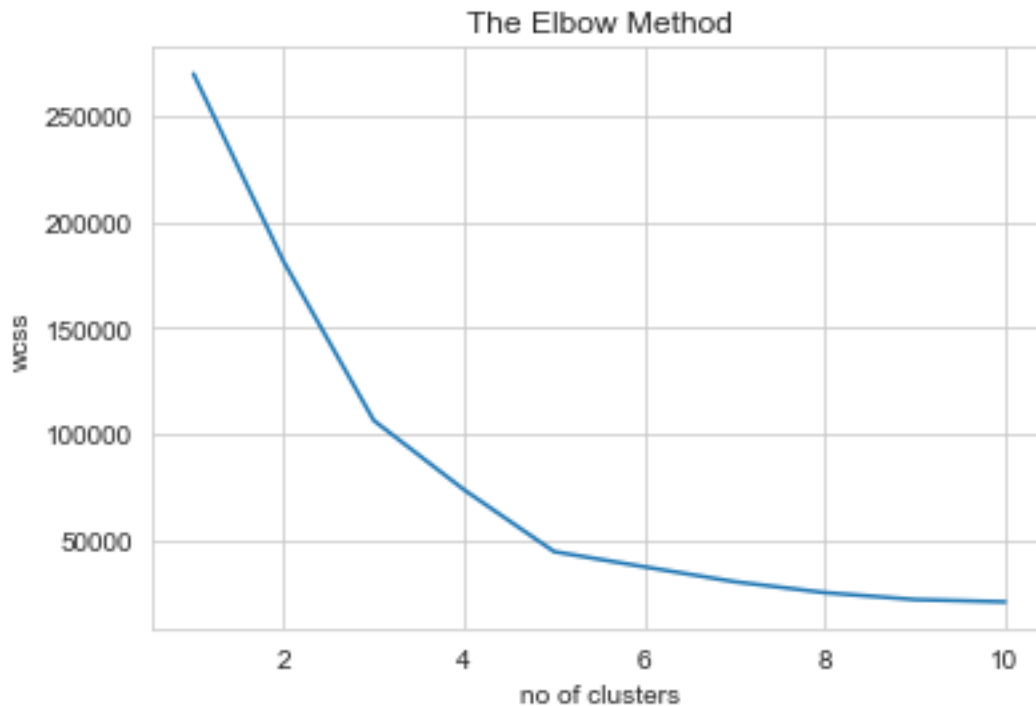
# k = 10
for i in range(1, 11):
    kmeans = KMeans(n_clusters = i, init = 'k-means++', random_state = 0)
    kmeans.fit(X)
    wcsc.append(kmeans.inertia_)
```

- Áp dụng thuật toán Elbow (*gấp khúc*) để tìm k-cụm.

```
[38]: plt.plot(range(1, 11), wcss)

plt.title('The Elbow Method')
plt.xlabel('no of clusters')
plt.ylabel('wcss')

plt.show()
```


- Chọn số cụm cần gom nhóm $k = 5$.

```
[39]: kmeansmodel = KMeans(n_clusters = 5, init = 'k-means++')
y_kmeans = kmeansmodel.fit_predict(X)
```

```
[40]: labels = kmeansmodel.labels_  
labels
```

```
[40]: array([4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2,  
            4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 2, 4, 0,  
            4, 2, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0,  
            0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0,  
            0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0,  
            0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 1, 3, 1, 0, 1, 3, 1, 3, 1])
```

```
0, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 0, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1,
3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1,
3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1,
3, 1])
```

```
[41]: centroids = kmeansmodel.cluster_centers_
centroids
```

```
[41]: array([[55.2962963 , 49.51851852],
            [86.53846154, 82.12820513],
            [25.72727273, 79.36363636],
            [88.2       , 17.11428571],
            [26.30434783, 20.91304348]])
```

- Biểu đồ trực quan quan các k cụm dữ liệu.

```
[42]: plt.scatter(X[y_kmeans == 0, 0], X[y_kmeans == 0, 1], s = 20, c = 'orange',
    →label = 'Cluster 1')
plt.scatter(X[y_kmeans == 1, 0], X[y_kmeans == 1, 1], s = 20, c = 'blue', label=
    →'Cluster 2')
plt.scatter(X[y_kmeans == 2, 0], X[y_kmeans == 2, 1], s = 20, c = 'green',
    →label = 'Cluster 3')
plt.scatter(X[y_kmeans == 3, 0], X[y_kmeans == 3, 1], s = 20, c = 'cyan', label=
    →'Cluster 4')
plt.scatter(X[y_kmeans == 4, 0], X[y_kmeans == 4, 1], s = 20, c = 'magenta',
    →label = 'Cluster 5')
plt.scatter(centroids[:, 0], centroids[:, 1], s = 50, c = 'red', label =
    →'Centroids')

plt.title('Clusters of customers')
plt.xlabel('Annual Income (k$)')
plt.ylabel('Spending Score (1-100)')
plt.legend()

plt.show()
```



```
[43]: clusters = labels.tolist()
```

```
[44]: result = data[['Annual Income (k$)', 'Spending Score (1-100)']]

result['ID'] = data['CustomerID']
result['clusters'] = pd.Series(clusters)
result.head()
```

C:\anaconda3\lib\site-packages\ipykernel_launcher.py:3: SettingWithCopyWarning:
A value is trying to be set on a copy of a slice from a DataFrame.
Try using `.loc[row_indexer,col_indexer] = value` instead

See the caveats in the documentation: http://pandas.pydata.org/pandas-docs/stable/user_guide/indexing.html#returning-a-view-versus-a-copy

This is separate from the ipykernel package so we can avoid doing imports until

C:\anaconda3\lib\site-packages\ipykernel_launcher.py:4: SettingWithCopyWarning:
A value is trying to be set on a copy of a slice from a DataFrame.
Try using `.loc[row_indexer,col_indexer] = value` instead

See the caveats in the documentation: http://pandas.pydata.org/pandas-docs/stable/user_guide/indexing.html#returning-a-view-versus-a-copy
after removing the cwd from sys.path.

[44]:

	Annual Income (k\$)	Spending Score (1-100)	ID	clusters
0	15	39	1	4
1	15	81	2	2
2	16	6	3	4
3	16	77	4	2
4	17	40	5	4

4 Bài tập

- Tiếp tục với ví dụ, sinh viên tự cài đặt các thuật toán gom cụm đã được học.